

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

_____ Nr. _____

I _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1237 „DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 2017/625 ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1237 „Dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuris patikslintas atsižvelgiant į 2023 m. sausio 24 d. tarpinstituciniame pasitarime (protokolo Nr. 4., 11 kl.) priimtus sprendimus.

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimo projekto pakeitimo rengimą lėmė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimai. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VA įstatymas) pakeitimų naujoje redakcijoje, 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</p> <p>Šiuo metu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. 375) 2 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, kaip kompetentinga institucija, ekologinės gamybos oficialią kontrolę yra patikėjusi kontrolės institucijai – viešajai įstaigai „Ekoagros“, kuriai suteiktas kodas LT-EKO-001. Problema ta, kad viešajai įstaigai „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimai turėtų būti suteikti Vyriausybės nutarimu, o ne žemės ūkio ministro įsakymu (Įsakymo Nr. 375 2 punktas), kaip numato VA įstatymas.</p> <p>Nutarimo projektas yra suderinamas su VA įstatymo 5 straipsnio nuostatomis. Kontrolės funkcijos viešajai įstaigai „Ekoagros“ pavedamos vadovaujantis šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunkčiu – Vyriausybės nutarimu, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai. Vadovaujantis to paties straipsnio 2 dalies 2 punktu, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, gali būti suteikiami įgaliojimai atlikti funkcijas tik VA įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 punktuose nustatytoje viešojo administravimo srityse, kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su viešosios įstaigos ar asociacijos veiklos tikslais ir kai nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti.</p> <p>Šiuo atveju viešoji įstaiga „Ekoagros“ vykdys veiklas, būtent ir nurodytas VA įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 punktuose, t. y. priims administracinius sprendimus, teiks administracines paslaugas bei atliks teisės</p>
--------------------------------	--

aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūrą ekologinės gamybos srityje, neviršijant įgaliojimų masto, numatyto VA įstatyme. Šią dieną nėra biudžetinės įstaigos, kuri galėtų efektyviai vykdyti šią funkciją.

Nutarimo projekto 5 punkte, kuriuo Nutarimas papildomas 1² punktu, nurodoma, kad viešoji įstaiga „Ekoagros“ yra kontrolės institucija Reglamento 1 straipsnio 2 dalies i punkte nustatytoje ekologinės gamybos srityje, remiantis 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (toliau – reglamentas 2018/848), 2 straipsnio 55 punktu, kuri oficialią kontrolę atlieka remiantis 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (toliau – reglamentas 2017/625), 5 straipsniu. Nutarimo projektu viešajai įstaigai „Ekoagros“, o ne kuriai nors kitai valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai, suteikiami įgaliojimai ekologinės gamybos oficialiai kontrolei atlikti, nes reglamento 2017/625 5 straipsnyje nurodyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti kontrolės institucijos.

Šiuo metu tik viešoji įstaiga „Ekoagros“ atitinka visus reglamento 2017/625 5 straipsnyje nurodytus reikalavimus. Ši kontrolės institucija tinkamai atlieka visų sričių (augalininkystės, gyvulininkystės, akvakultūros, laukinės augalijos rinkimo, perdirbimo ir kt.) ekologinės gamybos veiklos vykdytojų kontrolę jau daugiau kaip 25 metus, turi 3 padalinius, veikiančius

	<p>visoje Lietuvoje, tinkamą infrastruktūrą, kvalifikuotus šiai veiklai atlikti darbuotojus, yra parengusi ir įdiegusi pagal ES teisės aktus visas reikalaujamas ekologinėje gamyboje tvarkas ir procedūras. Taip pat atlieka ekologinės gamybos veiklos vykdytojų kontrolę ir trečiosiose šalyse. Jos veiklos tinkamumą vertina Europos Komisijos DG Sante auditas. Tokios specifinės veiklos daugiau neatlieka nei viena valstybės ar savivaldybės institucija. Jeigu būtų paskirta tokiai specifinei veiklai atlikti kita valstybės ar savivaldybės institucija, reikėtų papildomų valstybės skiriamų asignavimų, tuo tarpu viešajai įstaigai „Ekoagros“ iš valstybės biudžeto ekologinės gamybos oficialiai kontrolei atlikti asignavimai nėra skiriami.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 856 „Dėl viešosios įstaigos „Ekoagros“ savininko turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo“ yra pavesta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai įgyvendinti valstybės, kaip viešosios įstaigos „Ekoagros“ (kodas – 259925770) savininkės, turtines ir neturtines teises ir pareigas.</p> <p>Taip pat Nutarimo projekto pakeitimo rengimą lėmė tai, kad Nutarime Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VAT) nėra priskirtos kontrolės funkcijos ekologinės gamybos ženklinimo srityje (dėl augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės), o Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT) priskirtos visos ekologinės gamybos srityje ženklinimo kontrolės funkcijos (apimant ir augalų dauginamąją medžiagą). Todėl VAT negali atlikti ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės, nes jai nėra priskirtos tokios kontrolės funkcijos, o VMVT pagal kompetenciją ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės neatlieka, todėl Nutarimo projektu atliekami techniniai pakeitimai.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siūlomos priemonės pakeisti Nutarimą yra tinkamos ir adekvačios išspręsti problemą, palyginti su problemos mastu, nes VA įstatymo pakeitimų naujoje redakcijoje, 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga</p>

	<p>ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</p> <p>VAT ir VMVT tarnybai funkcijos jau yra priskirtos Nutarimu, kuris keičiamas dėl ekologinės gamybos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės srities.</p> <p>Nutarimo projektu nesukuriama reguliavimo našta valstybei, verslui, asmenims. Nutarimo 1.1 ir 6.2 papunkčiai keičiami siekiant sukonkretinti ekologinės gamybos ženklavimo srityje oficialiosios kontrolės objektą, patikslinant, kad VMVT neatlieka oficialios kontrolės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo srityje.</p> <p>Nutarimo 1.2 papunktis keičiamas siekiant sukonkretinti VAT oficialios kontrolės objektą, papildant ekologiškų produktų (augalų dauginamosios medžiagos) ženklavimo sritimi.</p> <p>Atsižvelgiant į VA įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktį, Nutarimo projekto 5 punktu, kuriuo Nutarimas papildomas 1² punktu siekiama nustatyti, kad oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje atlieka viešoji įstaiga „Ekoagros“.</p> <p>Taip pat Nutarimo projekte atliekami techniniai pakeitimai – iš 1.3 Nutarimo papunkčio į naują 1¹ punktą perkeliama kompetentingos institucijos – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos – funkcijas ir jas patikslinant, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija organizuoja oficialią kontrolę, vykdomą reglamento 2017/625 straipsnio 2 dalies i punkte nustatytose srityse, ir atlieka oficialią kontrolę vykdančių kompetentingų institucijų ir kontrolės institucijos reglamento 2017/625 1 straipsnio 2 dalies i punkte nustatytose srityse auditus, remiantis reglamento 2017/625 6 straipsnio 1 punkto, Komisijos 2019 m. gegužės 2 d. įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/723, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 taikymo taisyklės, susijusios su standartine pavyzdine forma, naudotina valstybių narių teikiamose metinėse ataskaitose, priedo 9 skirsnio ir Komisijos 2021 m. lapkričio 8 d. įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1935, kuriuo dėl informacijos ir duomenų apie ekologinę gamybą ir ekologiškų produktų ženklimą, teiktinų naudojant standartinę pavyzdinę formą, iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/723, reikalavimais.</p>
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui įgyvendinti viešajai įstaigai „Ekoagros“ skirti

papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, nes institucija jau atlieka jai Nutarimo projektu priskiriamas funkcijas.

VAT reikės skirti papildomų lėšų ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės srityje, nes šios funkcijos tarnyba iki šiol neatliko. Ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcija buvo priskirta VMVT, kurios ji neatliko.

VAT 2023-02-20 raštu Nr. 1S-60 nurodė, kad preliminarus papildomas VAT reikalingų lėšų poreikis 2023 metams ekologiškų produktų ženklavimo srityje (augalų dauginamosios medžiagos, kaip tai apibrėžta reglamente 2018/848) (augalų dauginamoji medžiaga – augalai ir visos augalų dalys, įskaitant sėklas, bet kuriame augimo etape, iš kurių galima išauginti visą augalą arba kurie tam skirti), kontrolės funkcijai užtikrinti – 326 092,2 Eur.

Š. m. sausio 24 d. Vyriausybėje vyko tarpinstitucinis pasitarimas, kurio metu Finansų ministerija (toliau – FM) pateikė pastabą, kad ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolei atlikti 2023 metams asignavimai yra numatyti VMVT skirtame biudžete, tačiau VMVT 2023-02-07 raštu Nr. B6-(1.19 Mr)-315 informavo, kad laikotarpiu nuo 2020 m. iki 2023 m. VMVT nebuvo skirti papildomi valstybės biudžeto asignavimai ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcijai vykdyti, bei pažymėjo, kad minėtai funkcijai vykdyti VMVT savo asignavimuose taip pat nėra numaciusi lėšų. Taip pat atkreipė dėmesį, kad augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolė nėra VMVT kompetencijos sritis.

Ministerija 2023-02-13 raštu Nr. 2D-349 (11.4 E) „Dėl papildomų asignavimų biudžete numatymo Valstybinei augalininkystės tarnybai“ 2023 m. kreipėsi į FM prašydama rasti galimybę užtikrinti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcijos vykdymą VAT.

FM 2023-02-28 raštu Nr. ((2.120Mr-03)-5K-2302646)-6K2301296 „Dėl papildomų asignavimų biudžete numatymo Valstybinei augalininkystės tarnybai 2023 m.“ pateikė nuomonę, kad ministerija turėtų įvertinti VAT apskaičiuoto lėšų poreikio pagrįstumą, funkcijos atlikimo mastą, reikalingų materialinių ir finansinių išteklių poreikį bei galimybes finansuoti VAT priskiriamos funkcijos vykdymą iš ministerijai patvirtintų bendrųjų valstybės

biudžeto asignavimų, atlikus ministerijos vykdomų funkcijų ir (ar) pavaldžių įstaigų vykdomų funkcijų ir joms skiriamų asignavimų peržiūrą.

Atsižvelgdama į FM pastabą, VAT 2023-03-14 raštu Nr. 1S-335 „Dėl lėšų poreikio ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolei atlikti“ patikslino lėšų poreikį ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcijai vykdyti 2023 m. – 103 966 Eur (iš jų darbo užmokesčiui 33 480 Eur). Atsižvelgdama į tai, 2023 m. ministerija VAT skyrė 104 tūkst. Eur iš ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, perskirstydama lėšas iš paramos priemonių ir nukeldama šios paramos išmokėjimą į vėlesnius metus. Dėl papildomo lėšų poreikio minėtai funkcijai vykdyti 2024 m. ir vėlesniais metais bus kreipiamasi į FM rengiant 2024–2026 m. biudžeto projektą.

2024 m. bus prašoma papildomai skirti 256 tūkst. Eur (iš jų darbo užmokesčiui 172 tūkst. Eur); 2025 m. – 192 tūkst. Eur (iš jų darbo užmokesčiui 172 tūkst. Eur), 2026 m. – 192 tūkst. Eur (iš jų darbo užmokesčiui 172 tūkst. Eur).

Po Nutarimo įsigaliojimo 2019-12-14 jokia institucija ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės srityje oficialios kontrolės nevykdė, nes reglamentas 2018/848 patvirtintas vėliau ir jis pradėjo galioti nuo 2022-01-01. Su juo susiję įgaliojimai ir deleguotieji teisės aktai yra leidžiami iki šiol.

Reikalavimų ekologiškai įvairiarūšei medžiagai ir pašarinių augalų sėklų mišiniams (kurių sudėtyje yra ekologiškų sėklų) ES teisės aktuose iki tol nebuvo, kreipimusi iš veiklos vykdytojų irgi nėra gauta. Įgyvendinimo tvarka yra patvirtinta Ekologinės gamybos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“, 60–63 ir 38 punktuose.

Importuojama augalų dauginamoji medžiaga kaip ekologiška nebuvo kontroliuojama, tačiau tai turės būti atliekama (jei tokių importuotojų atsirastų), nes reglamento 2018/848 2 str. a punkte yra nurodyta grupė „gyvi ir neperdirbti žemės ūkio produktai, įskaitant sėklas ir kitą augalų dauginamąją medžiagą“, be to, augalų dauginamajai medžiagai yra suteikti atskiri SN kodai, kurie bus nurodyti sertifikate (COI) tokią augalų dauginamąją medžiagą kaip ekologišką importuojant. Taip pat patvirtinus

	<p>2021 m. spalio 21 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 2021/2306, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas į Sąjungą importuoti skirtų ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produktų siuntų oficialiosios kontrolės ir patikrinimo sertifikato taisyklėmis, nuo šių metų sausio 1 d. TRACES sistema yra išduodami COI elektroniniu būdu, kurie turi būti institucijų patvirtinti tam, kad siunta būtų kaip ekologiška išleista į laisvą apyvartą.</p> <p>Reglamento 2018/848 IV skyriuje „Ženklimas“ nurodyti reikalavimai termino „ekologiškas“ (ar kitų su tuo susijusių terminų) vartojimui. To paties reglamento 30 str. 2 punkte nurodyta, kad su ekologiškumu susiję terminai negali būti naudojami ženklinant ir reklamuojant reglamento neatitinkantį produktą ar jo prekybos dokumentuose, todėl atsirado poreikis tikrinti rinkoje augalų dauginamąją medžiagą, paženklintą kaip ekologišką.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Nepakeitus Nutarimo, nebus aiškiai įteisinti viešojo administravimo subjektai, atliekantys oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje, nebus atliekamos ekologiškų produktų augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo srityje oficialios kontrolės funkcijos.</p> <p>Priėmus Nutarimo projektą, numatomos teigiamos pasekmės, kadangi bus aiškiai įteisinti viešojo administravimo subjektai, atliekantys oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje. Teisinis tikrumas sudaro sąlygas stabilesnei verslo aplinkai.</p>

Reguliavimo pakeitimas paveiks 3 institucijas / įstaigas: VŠĮ „Ekoagros“, VMVT ir VAT, nes Nutarimo projektas susijęs su šių institucijų / įstaigų atliekamomis funkcijomis.

Siūlomi Nutarimo projekte Nutarimo keitimai derinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Konkurencijos taryba, valstybės įmone Žemės ūkio duomenų centru, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Nacionaliniu akreditacijos biuru, VŠĮ „Ekoagros“, VAT, VMVT. Pateikusių atsakymus institucijų principinė pozicija yra pritarti siūlomiems Nutarimo projekto pakeitimams.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (2021-05-13 raštas Nr. 2D-1358(1.37. E) buvo parengusi Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą ir pakartotinai jį pateikusi derinti suinteresuotoms institucijoms (2022-02-18 raštas Nr. 2D-511(11.107 E), pastabas pateikė Lietuvos Respublikos

vidaus reikalų ministerija 2022-03-23 raštu Nr. 1D-1685 ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-03-22 raštu Nr. 22-3017.

2022 m. balandžio 11 d. įvyko posėdis, kurio metu svarstytos pateiktos pastabos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektui. Remiantis VA įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunkčiu, nutarta rengti ne minėto įstatymo pakeitimo projektą, o atlikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1237 „Dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ pakeitimus (2022-05-05 protokolas Nr. 8D-205(5.50E)). Atsižvelgiant į tai, buvo parengtas Nutarimo projektas ir jis pakartotinai 2022-08-17 raštu Nr. 2D-2370(11.4 E) pateiktas institucijoms išvadoms gauti.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 2022-08-30 raštu Nr. (39.1-42 Mr.)-3-3479, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos 2022-08-30 raštu Nr. BR6-6632, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2022-08-25 raštu Nr. (1.1.5Mr-411)10-3747, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2022-08-30 raštu Nr. 1D-4546, VI Žemės ūkio duomenų centras 2022-08-29 raštu Nr. 1S-5449 informavo, kad Nutarimo projektui pastabų neturi.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-08-30 raštu Nr. (1.6Mr)2T-1295 pateikė pastabas, į kurias atsižvelgta. Taip pat papildomai atkreipė dėmesį, kad, kaip pažymėta ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2022-06-17 rašte Nr. (2.30Mr-43)6V-774 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pakeitimo projekto teikimo“, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nagrinėja administracinę bylą Nr. eI-9-492/2022 pagal pareiškėjo Seimo nario Juliaus Sabatausko pareiškimą dėl žemės ūkio ministro poįstatyminių teisės aktų, kuriais, be kita ko, ekologinės gamybos kontrolės funkcijos perduotos viešajai įstaigai „Ekoagros“, atitikties aukštesnės galios teisės aktų reikalavimams. Todėl Nutarimo projekto vertinimui gali būti svarbus ir būsimas teismo sprendimas šioje byloje.

Tokią pat pastabą pakartotinai pateikė Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022-08-30 rašte Nr. (2.30Mr-43)6V-1090.

Rengiant Nutarimo projektą buvo priimtas sprendimas administracinėje byloje Nr. eI-9-492/2022 pagal pareiškėjo Seimo nario Juliaus Sabatausko pareiškimą, tačiau sprendimas tiesioginės įtakos Nutarimo projekto keitimui neturėjo, t. y. 2022 m. spalio 27 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 117 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendė:

- pripažinti, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 17 d. įsakymas Nr. 3D-795 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. 3D-78 „Dėl Leidimo sertifikuoti ekologinę gamybą, produkcijos perdirbimą ir tiekimą rinkai suteikimo

taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1–4 dalims, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsniui, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsniui, konstituciniams asmens ūkinės veiklos laisvės, teisėtų lūkesčių, sąžiningos konkurencijos laisvės principams ir konstituciniam principui, pagal kurį įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką;

- pripažinti, kad Ekologinės gamybos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“ (2022 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. 3D-177 redakcija), 23.2 ir 26.2 punktai priimti neviršijant žemės ūkio ministro kompetencijos ir neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

VAT Nutarimo projektui (TAIS reg. Nr. 22-8410) 2022-06-10 raštu Nr. 1S-791 buvo pateikusi pastabas, į kurias atsižvelgta, išskyrus į siūlymą pakeisti Nutarimo 3 punktą, papildant jį pavedimu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai parengti ir patvirtinti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo reikalavimų ir kontrolės atlikimo tvarkos aprašą. Į šią pastabą neatsižvelgta, nes reglamente Nr. 2017/625 yra nurodytos tik sritys (ženklavimo sritis), dėl kurių turi būti priskirtos funkcijos kompetencijos kompetentingoms institucijoms / kontrolės institucijoms. Kad išsamius tesės aktų reikalavimus rengs Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, yra nurodyta Nutarimo projekto 3 punkte. Nutarimo projektas yra suderintas su VAT darbo tvarka.

VMVT 2022-08-29 rašte Nr. B6-(1.19.)-2286 paminėjo, kad iš esmės Nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturi, tačiau pateikė pastabą dėl tyčinio genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką maisto ir pašarų gamybos tikslu srityje, kuri yra suderinta darbo tvarka.

Viešojo įstaiga „Ekoagros“ 2022 m. birželio 7 d. raštu Nr. S-6585 ir 2022-08-17 raštu Nr. „Dėl išvados pateikimo“ pateikė nuomonę, jog viešojo administravimo funkcijų paskyrimas viešajai įstaigai „Ekoagros“ gali būti nustatytas atskiru Vyriausybės nutarimu. Į pateiktą viešosios įstaigos „Ekoagros“ pastabą neatsižvelgta, nes 2022 m. sausio 20 d. įsigaliojo VA įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymas. Remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunkčiu, kuriame nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešojo įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai, Nutarimas papildomas 1² punktu.

Nutarimo projekto derinimas užbaigtas darbo tvarka. Jis yra suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe ir Ekonomikos politikos grupe, Ekonomikos ir inovacijų ministerija,

Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Konkurencijos taryba, valstybės įmone Žemės ūkio duomenų centru, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Nacionaliniu akreditacijos biuru, VAT, VMVT.

Viešosios įstaigos „Ekoagros“ perduodamos oficialios kontrolės funkcijos nebūtų laikomos teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūra (Viešojo administravimo įstatymo 5 str. 2 d. 2 p. ir 6 str. 4 p.), kaip kitos būsimai biudžetinei įstaigai planuojamos perduoti Viešojo administravimo įstatymo 6 str. 4 p. atitinkančios priežiūros funkcijos.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektu įgyvendinama reglamento Nr. 2017/625 4 straipsnio 3 dalis.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo pakeitimo projektas, 2 lapai;
2. Nutarimo pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
3. Atitikties lentelė, 1 lapas;
4. Nutarimo pakeitimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

Ministras

Kęstutis Navickas

Neda Jakubauskienė, tel. 239 1096, el. p. Neda.Jakubauskiene@zum